Največji slovenski dnevnik v Združenih državah
Velja za vse leto . . . $6.00
Za pol leta $3.00
Za New York celo leto . $7.00
Za inozemstvo celo leto $7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in the United States.
Issued every day except Sundays and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: BARCLAY 6189 — Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879 — TELEFON: BARCLAY 6189

NO. 122. — ŠTEV. 122. — NEW YORK, FRIDAY, MAY 24, 1929. — PETEK, 24. MAJA 1929. — VOLUME XXXVII. — LETNIK XXXVII.

Elisabethton se je pomiril.

URAVNAVA JE AVTOMATIČNO RAZVELJAVILA INJUNKCIJE

Delavci pravijo, da je bilo sodnijsko povelje posledica odstranjenja vojakov iz sodne dvorane. — Strah pred sodnim postopanjem radi omalovavanja. — Tvorniški uradniki so zabili vrata, vodečo v tovarno. — Ko je odšlo vojaštvo, je zavladal mir.

ELISABETHTON, Tenn., 23. maja. — Pravomočnost injunkcij, ki so sedaj veljavne proti stavkarjem, bo preiskušena še ta teden pred sodnikom Millerjem, ki je izdal povelja pred več kot dvema mesecema, tekom prve stavke.

Zagovorniki stavkarjev trdijo, da je uravnava stavke avtomatično razveljavila injunkcije in da je bilo to razveljavljenje del dogovora, vsled katerega je bila stavka končana.

Sedanja akcija, v kateri je dvainpetdeset stavkarjev obdolženih, da so omalovaževali injunkcijo, je bila vrizorjena od American Bemberg Glanzstoff Co., ter jo je vodila pravzaprav kompanija, ne pa država.

Generalni pravdnik Ben Allen, ki je prejšnji teden vodil razpravo proti nekaterim stavkarjem, ne smatra državne oblasti kot soudeležene pri sedanjem procesu.

Značilna stvar tekom prvega dne procesa je bila popolna odsotnost miličarjev.

Pretekli teden pa je bilo v sodni dvorani dosti miličarjev, vsled česar so vprizorili poslušalci demonstracije. Včeraj ni bilo v dvorani nobene uniforme in poslušalci so se povsem mirno obnašali.

Neki zagovornik stavkarjev je rekel, da ljudje zato mirujejo, ker ni miličarjev.

Glavni zastopnik državnga pravdništva je drugače pojasnil celo stvar.

Prejšnji teden se je vršilo zaslišanje le pred policijskim sodnikom, a sedaj se je vršilo pred višjim državnim sodnikom.

Unijski voditelji pa pravijo, da so naročili stavkarjem, naj v sodni dvorani mirujejo, ker jih bi zamogel sodnik zapreti radi omalovaževanja sodišča.

Včeraj je pričalo dosti nižjih nemških uradnikov, ki so uslužbeni pri Bemberg napravi.

Eden njih zna tako malo angleški, da ga zagovornik stavkarjev ni hotel nadalje zasliševati, videč, da ne razume njegovih vprašanj.

Pričali so samo moški in le ena ženska. Bila je Mrs. H. C. Street.

Ona in njen mož delata v Bemberg napravi, koje vodstvo je trdilo, da so stavkarji "yellow dogs". Pričala je, da so jo pod napačnimi pretvezami spravili v unijo tekom prve stavke, da pa ni več članica unije. Rekla je, da so ji unijski člani večkrat pretili ter jo zmerjali.

Druga skupina je obstajala iz 39 piketov, ki so baje ustavljali kare na glavni cesti ter gonili iz njih delavce, ki so bili namenjeni na delo.

Pričevanje je bilo skoro soglasno. Vse priče so izpovedale, da ni izvršil Dan Taylor, ki je vodil drugo stavko, nikakega nasilja in da ni uničeval kompanijske lastnine.

V družbi nekega pomožnega šerifa je šel iz enega departmenta v drugega ter prigovrajal delavcem, naj zaštrajkarjo, ne oziraje se na to, če so unijski delavci ali ne.

Iz tovarne je pa takoj odšel, ko ga je šerif informiral, da je kršil injunkcijo.

Jeritza poškodovana.

BUDIMPEŠTA, 23. maja. — Marija Jeritza, slavna pevka iz New Yorka, je bila včeraj zvečer moško poškodovana, ko je padla nanjo lestev tekom predstave Puccinijeve opere "Deklica iz zlatega zapada".

Poškodvana je bila na glavi in na roki, vendar pa je do konca pela svojo vlogo.

PLUTARCO ELIAS CALLES SE JE UMAKNIL V PRIVATNO ŽIVLJENJE

V svojem poslovilnem ugotovilu je svetoval vladarjem Mehike, naj se ozirajo na narod za vodstvo. — Uspehi revolucije so bili izza leta 1910 nezadovoljivi. — Mase naroda zaupajo vladi.

MEXICO CITY, Mehika, 23. maja. — Plutarco Elias Calles, nekdanji predsednik, general in vojni minister, se je včeraj poslovil od politike ter se maknil v privatno življenje. Poslovilno ugotovilo je bila njegova zadnja javna izjava v imenu vlade, je rekel Calles časnikarjem. Rekel je, da morajo priti od sedaj naprej vsa vladna ugotovila od predsednika samega.

Calles je odločno svetoval mehiškemu narodu, naj skrbi za boljšo vlado. Izjavil je, da se je revolucijonarno gibanje, ki se je pričelo leta 1910 in v katerem je igral on sam tako važno ulogo, v političnem oziru popolnoma izjalovilo.

Ekonomski in družabno pa so bili uspehi nad vse zadovoljivi.

— Niti sovražniki revolucije ne morejo zanikati, da so bili uspehi revolucije od leta 1910 naprej zelo zadovoljivi, tako v ekonomskem kot družabnem oziru, — je rekel. — Mase naroda so ohranile svojo nezlomljivo vero v revolucijonarno vlado.

Calles je rekel nadalje, da se je v glavnem izjalovil mehiški sistem krajevne vlade. Rekel je, da so ljudje pogosto smatrali krajevne uradnike kot nepošteno izvoljene, kar je imelo za posledico splošno narodno mrtvilo.

Calles je posvaril tudi pred vznemirjenji v narodni revolucijonarni stranki, ki je stranka revolucijonarnega gibanja iz leta 1910 in kateri načeluje on. Politični opazovalci tukaj so prepričani, da napoveduje ugotovilo Callesa važne izpremembe v organizaciji stranke.

Calles je svetoval stranki, naj zre na narod za vodstvo, kajti le v takem slučaju bo mogoča resnična domokracija v Mehiki ter se bo lahko zagotovilo uspeh revolucije na političnem polju.

Calles je proslavil tudi vojaštvo za njegovo obnašanje tekom revolucije z dne 3. marca. Rekel je, da predstavlja sedaj armada "resnično organično napravo" ter stavil predlog, da naj vsak vojaški voditelj, ki stopi v politiko, najprvo stavi svoje čete vladi na razpolago.

Vodovje začelo padati.

WASHINGTON, D. C. 23. maja. Dasiravno Mississippi reka še vedno narašča od mesta Cairo navzdol, je le malo nevarnosti pred splošno povodnijo. Tako je izjavil dr. Frankenfield, ki načeluje oddelku za reke in povodnji v vremenskem departmentu Združenih držav.

V St. Louisu je pričela reka padati. Od Cairo do Memphisa še vedno narašča, vendar pa kažejo vsa znamenja, da bo povodnji kmalu konec. Južno od reke Arkansos pa do izliva bo reka še ves teden polagoma naraščala.

Na vseh teh točkah pa bo maksimalna višina dosti nižja kakor leta 1927 in vsi jezovi ob glavni reki trdno drže.

Edinole obilno deževje bi prekrižalo vremenskemu uradu in njegovim prerokbam račune, toda zaenkrat nihče ne pričakuje velikega dežja.

MATI TREH OTROK JE BILA UMORJENA

Snubač je zabodel vdovo po prepiru. — Morilca so našli pijanega ter je priznal svoj zločin. — Stara ljubezen.

V sredo zvečer so našli v Brooklynu umorjeno Mrs. Edno Howe, mater treh majhnih otrok. Zabodena je bila dvakrat z dolgim nožem.

Manj kot eno uro pozneje je policija aretirala 37-letnega George Taylorja, ki je električar po poklicu. Bil je ves krvav in pijan ter sedel na stopnicah pred stanovanjem. Obdolžen je bil umora. Zaprli so ga v brooklynskem glavnem stanu.

Taylor in Mrs. Howe sta se ljubila še predno se je ona poročila s Howe-jem pred nekako enajstimi leti. Prijateljstvo med njima je bilo obnovljeno po moževi smrti, ki je umrl januarja meseca za pljučnico.

Včeraj zjutraj je bil Taylor še preveč pijan, da bi mogel pojasniti, kaj se je zgodilo, vendar pa je priznal, da je zabodel svojo bivšo ljubico.

Harry Lukey, ki je stanoval pri vdovi Howe, je policiji natančno pojasnil dogodke, ki so se završili pred umorom in po njem.

Lukey je rekel, da se je Mrs. Howe v sredo popoldne pripeljala v Taylorjev urad in da je odšla nato v njegovo stanovanje, nakar sta odšla k nji večerjat. Po večerji so šli vsi trije otroci spat. Talyor in Mrs. Howe sta sedela pred hišo, Lukey je pa čital v kuhinji.

Krog devete ure zvečer se je odzvala Mrs. Howe telefonskemu pozivu in je večkrat omenila nekega moškega.

Taylor je odšel v kuhinjo po nož. Lukey se ni niti ozrl nanj, ker je bil Taylor v kuhinji domač.

Pozneje je slišal Lukey, ko je vzkliknila Mrs. Howe: — Ne zabodi me! Ne zabodi me!

Lukey je šel pogledat ter opazil Mrs. Howe ležečo ob vznožju stopnic, Taylor pa je medtem zbežal skozi sprednja vrata.

Poklicani zdravnik je zamogel ugotoviti le smrt Mrs. Howe.

Ko so policisti pijanega Taylorja vprašali, zakaj jo je zabodel, mrmral:

— Boste že videli!

VSILJIVEGA OBISKOVALCA SO ZAPRLI

Oblasti na otoku ob Maine, kjer se bo poročil polkovnik Lindbergh so zaprle Mehikanca, ki je skušal obiskati Morrowov zavičaj.

NORTH HAVEN, Me., 23. maja. — Oblasti so včeraj zaprle moža, ki je rekel, da se piše Robert Tondera, iz Mexico City, kot "sumljvo osebo', potem ko je vprizoril več brezuspešnih poskusov, da vidi polkovnika Charles A. Lindbergha na tukajšnjem poletnem bivališču poslanika Morrowa.

Tondera, ki je rekel, da je iznajditelj ter avijatiški mehanik, je rekel oblastim, da želi govoriti z Lindberghom v neki važni zadevi, ker smatra on transatlantiškega letalca za "največjega biznesmana na svetu".

Aretiran je bil včeraj ob polnoči od krajevnega koštabledja, potem ko so krajevni odborniki obiskali privatni dom, v katerem se je mudil tujec.

Ker je sledila aretacija neposredno razkritju, da je dobila petnajstletna hčerka poslanika, Constance, pretilno pismo z zahtevo, da naj se izplača $50,000, je nastalo veliko razburjenje po tem drugače tako mirnem otoku.

Tondera je dospel semkaj predvčerajšnjim, noseč majhna, črno vrečo.

Potem ko so dobili poročilo, da se tujec sumljivo obnaša, so odšli občinski odborniki, da ga ugotove.

Tondera je trdil, da je prišel semkaj, da vidi Lindbergha. Preiskava vreče pa je le razkrila, da je imel v njej posebno obleko, britev ter potni list.

Ker ni nikake ječe na otoku, so poslali semkaj čoln obrežne straže iz Rocklanda in Tondero so odvedli tjakaj v ječo.

Skok z Manhattan mostu.

Včeraj je skočil z Manhattan mostu v East River 38-letni slikar Paul Christian Liunge. Višina znaša 155 čevljev. Ko so dospeli s čolnom do njega, je bil že mrtev. Uslužben je bil pri New York Edison Company ter je dobil dvamesečni dopust, ker je trpel na nervoznosti.

Eksplozija v tovarni.

BRIDGEPORT, Conn., 23. maja. — V tovarni Remington Arms Company je eklsplodiral smodnik, težko poškodoval dva delavca ter porušil poslope, v katerem so smodnik mešali.

Proces proti ljudožrcem v Pragi.

PRAGA, Čehoslovaška, 23. maja. — Tukaj se je pričel včeraj proces proti devetnajstim ciganom, ki so obdolženi, da so morili ljudi ter jedli človeško meso. Zagovarjalo jih bo devet odvetnikov.

Požar na Leviathanu.

V skladišču parnika "Leviathana", ki je zasidran ob pomolu na 46. cesti v New Yorku, je izbruhnil požar, toda požarna bramba ga je naglo pogasila.

Povzročena škoda je pa kljub temu precejšnja.

ZAVEZNIKI IN NEMCI SE NE MOREJO SPORAZUMETI

Kriza, ki se poraja na reparacijski konferenci, bo skrajno resna. — Nemci žele, da bi se nova odplačila pričela že meseca januarja. — Zastopnik zaveznikov pravi, da so upniški narodi zelo velikodušni. — Nov pogoj dr. Schachta.

PARIZ, Francija, 23. maja. — Konferenca mednarodnih izvedencev, kojih naloga je določiti reparacijski dolg Nemčije, je stala danes pred novo krizo, ki je mogoče najbolj resna v vsej konferenci. Dr. Hjalmar Schacht je namreč pripravil odgovor Nemčije na upniške predloge glede delikatnega vprašanja reservacij.

Iz verodostojnih virov se je izvedelo, da smatrajo nemški delegati zavezniško poročilo glede Schachtovih reservacij za nesprejemljivo ter bodo odkrito izrazili svoje mnenje v posebnem dokumentu.

Povedali bodo, da ne morejo prenesti krivice.

Glavni ugovor Nemcev je proti zavezniškemu pogoju, naj se prično plačila po načrtu, ki ga je zasnoval Owen Young ter naj bi se pričel prihodnjega januarja, po završenju Dawesovega načrta, ki se bo končal prihodnjega septembra.

V eni reservacij zahteva Nemčija, naj bo Youngov načrt veljaven od aprila meseca tega leta, kajti če bi bil uveljavljen šele januarja meseca, bi bilo s tem dodano še nadaljno leto v številu letnih plačil, in Nemčija bi izgubila približno 140,000,000 dolarjev, ki pomenjajo razliko med številkami Youngovega in Dawesovega načrta.

Neki zavezniški predstavitelj je poudaril, da so bili zavezniki glede vseh drugilh vprašanj napram Nemčiji skrajno velikodušni.

Dr. Schachtu se ni posrečilo razveljavljenja obveznosti, ki jih imajo nemške železnice z ozirom na plačevanje vojne odškodnine.

Zavezniki si hočejo zagotoviti prednost pri nakupu železniškega materijala in drugih železniških potrebščin.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V AMERIKI.

ZEPPELIN JE ODLETEL

Ob osmih zvečer se je dvignil z aerodroma pri Cuers ter odplul v jugozapadni smeri. — Na njem je Mrs. M. Pierce.

TOULON, Francija, 23. maja. "Graf Zeppelin" je popravljen ter je odplul zvečer ob osmih proti Friedrichshafenu. Odplul je v jugozapadni smeri proti Marseille, ter bo odtam letel na reko Rono.

Dr. Eckener, ki je bil odpotoval v Nemčijo, se je vrnil malo pred odletom.

Vremenske prilike so bile nadvse ugodne.

Moštvo zračne križarke je položilo venec na spomenik, postavljen 52 Francozom, ki so se ponesrečili pri katastrofi francoske zračne ladje "Dixmude", ko je tekom viharja hotela preleteti Sredozemsko morje.

Na krovu "Graf Zeppelina" se nahaja tudi Mrs. Mary Pierce iz New Yorka.

MONTELIMAR, Francija, 23. maja. — Ob enajstih zvečer so opazili prebivalci zračno križarko "Graf Zeppelin".

Križarka se je nahajala v višini 1500 čevljev ter je letela z naglico 65 milj na uro.

DENARNA NAKAZILA

Za Vaše ravnanje naznanjamo, da izvršujemo nakazila v dinarjih in lirah po sledečem ceniku:

v Jugoslavijo			v Italijo		
Din.	500	$ 9.30	Lir	100	$ 5.75
"	1,000	$ 18.40	"	200	$11.30
"	2,500	$ 45.75	"	300	$16.80
"	5,000	$ 90.50	"	500	$27.40
"	10,000	$180.00	"	1000	$54.25

Stranke, ki nam naročajo izplačila v ameriških dolarjih, opozarjamo, da smo vsled sporazuma z našim zvezam v starem kraju v stanu znižati pristojbino za taka izplačila od 3% na 2%.

Pristojbina znaša sedaj za izplačila do $30. — 60c; za $50 — $1; za $100 — $2; za $200 — $4; za $300 — $6.

Za izplačilo večjih zneskov kot goraj navedeno, bodisi v dinarjih lirah ali dolarjih dovoljujemo še boljše pogoje. Pri velikih nakazilih priporočamo, da se poprej z nam sporazumete glede načina nakazila.

IZPLAČILA PO POŠTI SO REDNO IZVRŠENA V DVEH DO TREH TEDNIH

NUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA PRISTOJBINO 75c.

SAKSER STATE BANK

62 CORTLANDT STREET, NEW YORK, N. Y.
Telephone: Barclay 0380

GLAS NARODA

(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, President *Louis Benedik, Treasurer*

Place of business of the corporation and addresses of above officers: 82 Cortlandt St., Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list za Ameriko in Kanado	*$6.00*	*Za New York za celo leto*	*$7.00*
Za pol leta	*$3.00*	*Za pol leta*	*$3.50*
Za četrt leta	*$1.50*	*Za inozemstvo za celo leto*	*$7.00*
		Za pol leta	*$3.50*

Subscription Yearly $6.00

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvzemši nedelj in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošiljati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnjo bivališče naznani, da hitrejše najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Telephone: Barclay 6189.

FORDOVI NASVETI

Henry Ford ni samo izdelovalec avtomobilov, pač se pa tudi na drugih poljih vdejstvuje.

Tako je naprinter zelo navdušen za ameriške starine.

Kjerkoli izvoha kako staro zgodovinsko poslopje, ga kupi, popravi in ohrani za bodočnost.

Tako bodo kmalu vsa nad sto let stara šolska poslopja Fordova last, pa tudi za stare maline in kovačnice itd. je jako vnet.

Ogromen industrijalizem je zanj dosti preozek. Hoče imeti tudi drugje besedo.

Za mir in razoroženje se ne navdušuje več, menda zato ne, ker mu mirovna barka, katero je bil poslal kmalu po izbruhu vojne, ni prinesla Noblove nagrade.

Par let pozneje se je na Žide znesel ter jih hotel v žlici vode utopiti.

Ker so pa Židje dosledni in niso hoteli kupovati njegovih izdelkov, je vse očitke gladko preklical ter jih prosil oproščenja.

Žilica mu pa še vedno ne da miru.

Ni dolgo tega, ko je začel svetovati ljudem, kaj in kako morajo jesti, da bodo dolgo živeli.

— Če bi ljudje le tisto jedli, — je izjavil, — kar smejo in morajo jesti, bi ne bilo treba v Ameriki nobene bolnišnice.

Kako krasno bi bilo! Noben človek bi ne umrl brez potrebe. Zdravnikom bi začela slaba presti. Ameriški narod bi zastran prave dijete postal srečen, zadovoljen in zdrav.

Nikjer nobene bolnišnice... pod pogojem seveda, da bi Ford in njegovi tovariši prenehali izdelovati kare.

Kajti število tistih, ki jih kare več ali manj poškodujejo, je ogromno.

Domača postrežba jim ne zadostuje, ampak morajo iskati pomoči v bolnišnicah, katere bi Ford tako rad odpravil.

PAPEŽ IN EINSTEIN

V Nemčiji živi velik učenjak Žid Einstein, ki meri svetovja in ugiba o razmerjih med njimi.

Te dni je označilo vatikansko glasilo "Osservatore Romano" njegove nauke za brezbožne.

To se ni prvič zgodilo v zgodovini papeštva.

Galileja so zaprli, ker je učil, de se suče zemlja okrog solnca.

Pozneje so pa spravili Galilejev nauk v popolno soglasje s sv. Pismom.

Če bo Einsteinova teorija obveljala, bo ž njo istotako.

VIŠEK PREDRZNOSTI

V mestu Rochester, N. Y., so po dolgotrajnem cincanju aretirali Edmunda H. Hemphilla, ki je obratoval vsepolno pivovarn.

Svoječasno je bil prohibicijski uradnik, pa mu ta služba najbrž ni dovolj nesla in se je rajši butlegarije lotil.

Pred kratkim so mu zaplenili za $2000 osemprocentnega piva.

To ga je tako ujezilo, da je šel v sodišče protestirat, češ, da mu je bila pijača vzeta nepostavnim potom.

Sodnik je smatral to za višek nesramnosti ter je spravil Hemphilla pod ključ.

POZOR!

Vsem onim, ki so me vprašali, kaj se podam na obisk v domovino, naznanjam, da odpotujem dne 25. junija s parnikom "Paris", ki je last Francoske družbe ter je znan po svoji izborni postrežbi.

Kdor se hoče priglasiti, naj se priglasi pravočasno, da nas bo več ter da bo potovanje čimbolj prijetno.

Ludvig Benedik,
82 Cortlandt St., New York City.

Novice iz Slovenije.

Gradnja novega mostu pri Zidanem mostu.

Konečno so odobreni vsi načrti za preureditev železniške postaje v Zidanem mostu in za gradnjo novega modernega betonskega mostu. Gradbena dela so poverjena stavbni tvrdki I. Slavec v Kranju kot najcenejšemu ponudniku. Dne 1. maja so se pričela prva dela. Zaradi tesnega terena je gradnja in preureditev kolodvora precej ovirana ter se bo vse izvršilo v posameznih, po načrtih določenih etapah.

Za gradnjo betonskega mosta je določenih pet milijonov dinarjev in mora biti že letos dograjen. Za popolno preureditev kolodvora pa je določena daljša doba. Računati je, da bo zidanmoška postaja popolnoma preurejena do jeseni 1930. S preureditvijo postaje bo omogočen hitrejši in direktnejši promet med Ljubljano in Zagrebom. Zidani most bo postal moderno prometno križišče. Zadnji čas so bile končno odobrene še nekatere formalnosti finančnega značaja in tako ste gradba mostu in preureditev kolodvora popolnoma zasigurani.

Zopet požig v kranjskem okraju.

5. maja po 22. uri so zapazili ljudje v Kranju močan žareč svit preko Gašteja v smeri Žabnice. Takoj so alarmirali mestne gasilce, ki so se odpeljali z avtomobilom in motorno brizgalno. Kmalu se je izvedelo, da gori v Dorfarjih.

Ogenj je izbruhnil na posestvu Antona Cofa, vulgo Brojana, ki se nahaja na koncu vasi Dorfarjev proti Crngrobu. Neki sosed, ki je šel okrog 21.40 mimo, je zapazil, da so poleg Cofovega gospodarskega poslopja svetlika. Spočetka je mislil, da hodi kdo z lučjo, kmalu pa se je močno zasvetilo, švignili so močni ognjeni zublji.

"Ogenj! Ogenj!" Alarmirani so bili takoj domači in vsa vas. Najprej so domači skušali rešiti, kar se je dalo iz gospodarskega poslopja, kakor razno orodje in stroje. Pri tem je dobil domači sin težke opekline.

K požaru so prihitela gasilna društva iz Žabnice, Virmaše-Sv. Duha, Bitnja, Stražišča in Kranja. Gasilna dela so bila znatno otežkočena, ker je bilo treba položiti v dolžino nad 500 metrov cevi, da so zajemali vodo iz potoka Suhe. Gasilcem se je posrečilo ogenj lokalizirati, tako da je zgorelo le gospodarsko poslopje, dočim so ostale stanovanjske hiše nepoškodovane.

Ugotovilo se je, da je ogenj nastal na prostoru, kjer je imel Cof shranjena drva in butare. Gotovo je, da je ogenj nekdo podtaknil. Zaradi tega so nastale med ljudmi razne verzije. Zanimivo je, da se je ravno prejšnji dan vršil pogreb posestnika Antona Cofa.

Orožništvo je uvedlo preiskavo. Škodo cenijo nad 40,000 dinarjev, zavarovalnina pa znaša 30,000 dinarjev.

Čudodelec, pustolovec in skopuški tihotapec.

Pred kratkim se je pojavil v Domžalah neki Miloš Venceslav. Imenitna osebnost, ta Miloš! Izdajal se je za profesorja z 59 diplomami, za čudodelnika in izumitelja. Hodil je po hišah in nagovarjal ljudi, naj mu plačajo po 300 Din., nakar jim bo od vseh podrobnosti razložil človeško življenje. Z nikomur ni maral govoriti zastonj, marveč je računal po 15 Din. za vsake pol ure. Imel pa je vzlic temu zelo slab izkupiček. Ne pije ničesar, celo ne spi baje nikoli. Pravi, da lahko hodi po sredi morja, pa makar nosi 300 kg na svojih plečih. Mož je še dokaj lepo oblečen, s seboj pa nosi sveženj reklamnih listov, na katerih se poleg omenjenih čudnih reči razodeva še to, da je on, Miloš Venčeslav, od Boga poslan, da reši našo deco.

Ker pa čudaku posel v teh krajih le nikakor ni šel v klasje, se je mož podal na občinski urad in prosil podpore. Izdajal se je zopet za profesorja. Občinski tajnik, ki je bil sam v uradu, mu je podporo sevéda odklonil.

— Čakajte, no! — je dejal čudak. — Dam vam eno uro odloga, da si dobro premislite!

Nato se je zopet odstranil iz občinske pisarnę. Ko se je točno ob uri zopet vrnil, pa je doživel nejubo presenečenje. Prijela ga je orožniška patrulja, ki je bila o njem obveščena. Odgnala ga je v kamniške zapore, odkoder ga bodo brzčas poslali v Ljubljano, da mu strokovnjaki pregledajo obiti in ugotovijo, ali je mož v možganih nekoliko pahnjen ali pa je pustolovski komedijant.

Splošno so imeli v Domžalah zadnje čase nekaj prav čednih obiskov. V torek 3. maja je prišel neki tujec k mehaniku C. ogledovat kolesa. Predstavil se je za "višjega monterja" Avgusta Wolkerja z Dunaja, navajajoč, da je zaposlen pri montaži strojev v Bonačevi tovarni na Količevem. Pregledoval je kolesa, končno pa je na lepem poprosil mehanika, naj mu posodi nekaj denarja, ker da ima on same šilinge. Čim pa se bo povrnil iz Ljubljane, kamor gre denar menjat, bo vse vrnil in kupil kolo. Mehanik C., ki je dobra duša, je tujcu radevolje izročil 120 Din. Toda višji monter se le ni zlepa odpravil v Ljubljano. Podal se je v Slokarjevo gostilno, kjer je bil še naslednji dan na hrani pa tudi prenočeval je tu. Obnašal se je prav kavalirsko, govoril je celo francosko. Kakor da bi se odpravljal na izprehod, se je v gostlni poslovil: "Adieu, au revoir!" — In je, kakor pomotoma, vzel še neki dežnik. Ker se le ni več vrnil, ga je mehanik C. prijavil orožnikom, ki so ugotovili, da ta mož ni nihče drugi, kakor zloglasni, jug. varnostnim oblastim še dobro znani pustolovec Friderik Hatz. Orožniki so ga zasledovali do Kranja, kjer je bil aretiran in oddan v zapore.

Mnogo se ljudje zadnje dni pogovarjajo tudi o temle:

Tomaž Orehek, doma iz Žej pri Domžalah, je bil že dalje časa osumljen tihotapstva s saharinom. Orožniki so pod vodstvom narednika Skoka oni dan na lepem izvršili hišno preiskavo in pri Orehku zares našli večjo množino prepovedane sladke robe, ji jo je imel skrito pod streho in jo je v manjših količinah razpečaval v okolici. Orehek, po domače Bizjak, je zelo bogat posestnik.. Samo gozdovje njegovo cenijo na 300,000 Din. Pri vsem tem pa je strahovito skop in si niti ne privošči vlaka, kadar ima v Ljubljani opravka, marveč gre tjakaj raje peš in brez denarja. V mestu simulira, kakor da je slep na eno oko in berači po ljubljanskih restavracijih. Zgodilo se je celo, da je prodajal naberačeno meso. Kako bo zdaj pogledal, ko mu bodo zasolili zapor in visoko globo, to zanima kudomušne radovedneže.

Življenje in umiranje v Ljubljani.

Po zdravstvenem izkazu mestnega fizikata se je meseca aprila rodilo v Ljubljani 154 otrok, 31 moškega, 73 ženskega spola, med temi 2 mrtvorojenčka, umrlo pa je 55 moških in 44 žensk, skupaj torej 99 oseb, in sicer: za jetiko 15 oseb, za prirojeno slabostjo 10, za boleznijo na srcu 11, za ostarelostjo 9, za rakom 8, za pljučnico 5, za boleznijo na sopilih (razen jetike) 4, za boleznijo na želodcu 2, zaradi zamotanja črevesa 2, za škrlatinko 2, za davico 1, za krčenjem jeter 1, zaradi poroda 1, zaradi drugih naravnih smrtnih vzrokov 19, zaradi smrtnih nezgod pa 9 oseb. Starost nad 70 let je doseglo 20 oseb, v prvem letu starosti pa je umrlo 21 otrok Za nalezljivimi boleznimi je pretekli mesec obolelo v Ljubljani 18 oseb: 4 za škrlatinko, 3 za davico, 2 za legarjem, 2 za ošpicami in 2 za šenom.

IŠČE SE DRVARJE

za kemikalna drva, dober les, fine kampe, trajno delo. — **Tony Mohar, Joe Sabox, Frank Seglin, John Yansic, Lewis Run, Penna.**
(6x 9,13,17,20,24&27)

Dopisi.

Verona, Pa.

Upam, da mi oprostite, ker vam nisem poravnal naročnine zadnjega aprila. Torej tukaj vam pošljem $3.00, da mi ne boste ustavili lista, ker ga zelo ljubim, da slišim kaj iz starega kraja. Tudi kolona Petra Zgaga me zanima. Najprvo jo pogledam. Želim mu obilo sreče in da bi se oženil, da ne bi bil drugo leto sam 17. aprila, da bi mu vsaj žena voščila kaj dobrega, ker sorodniki in sploh vsi so pozabili nanj. Peter Zgaga, če ti je le mogoče pridi nas obiskat. 15. junija priredi društvo Gorska Vila, štev. 175 J. S. K. J. plesno zabavo. Pričetek je ob 6. uri zvečer in zabava traja do 12. Vrši se v prostorih Amerita Club, Arch Street, Verona, Pa.

Veselični obor bo preskrbel vse potrebno za prazne želodce in suha grla. Vstopnina za moške 50c, ženske in otroci so prosti.

Novi zločini roparjev Kolenca in Jakopina.

Iz zaporov sodišča v Višnji gori sta pobegnila 25. marca dva izredno nevarna in prekanjena pustolovca. Prvi je 1903 v Trbovljah rojeni in v Mirno na Dolenjskem pristojni France Kolenc, drugi pa 1906 v Potoku pri Litiji rojeni Ignac Jakopin. Oba fanta sta izredno nevarna individuja, ki sta prišla v konflikt z zakonom zaradi raznih tatvin in vlomov, pa tudi zaradi raznih pustolovščin. V zaporu v Višnji gori pa je ostal njun tretji pajdaš starejši France Jakopin, ki se je obema pridruževal pred aretacijo na pustolovskih pohodih.

Kakor hitro sta se nahajala Kolenc in Ignac Jakopin na svobodi, sta se zopet naselila v okolici Št. Ruperta in Trebnjega, kjer sta pričela živeti divje življenje skitalcev in tatov. Vsa tamošnja okolica ju pozna kot nevarna vlomilca. Zato se nista drznila približati se ljudem in sta se naselila v neki zapuščeni bajti. A še v to bajto nista prišla prenočevat vsako noč. Veliko noči, tudi mrzlih in deževnih, sta prespala v prosti naravi, da sta se ognila orožnikom. Seveda pa sta bila oba pobegla arestanta med tem navzlic vsem nevarnostim, ki si ju obdajale vedno na preži, da si pripomoreta do plena. Vlomi in tatvine so bili v tamošnjih krajih na dnevnem redu. Danes je bilo vlomljeno v to ali ono hišo v okolici Trebnjega, naslednji dan so si pripovedovali o novem vlomu prebivalci okolice Št. Ruperta ali Mokronoga. Vlomilca imata, odkar sta zopet na svobodi, na vesti že nad 15 vlomov in tatvin. Povsod, kamor prideta, se pojavljata oborožena z vojaškimi pištolami.

Smrt rojaka v Zagrebu.

V Zagrebu je v visoki starosti 86 let umrl rojak Anton Gnezda. Pred 70. leti je že prišel v Zagreb ter si je v hrvatski prestolici pribilo odličen položaj. V lastni hiši na Jelačičevem trgu je imel trgovino s steklenino in porcelanom, ki je bila največja daleč naokoli. Tudi v društvenem in družabnem življenju je igral odlično vlogo. Ko se je v vojni dobi tudi v Zagreb slišalo grmenje topov s soške fronte, ga je obšla groza: prodal je hišo in trgovino z obvezo, da pusti skupilo deset let v mestni hranilnici. Klavzule za valorizacijo v pogodbi ni bilo in tako je nekdaj premožni Anton Gnezda postal siromašen mož in je v siromaštvu tudi umrl.

Prijet begunec iz poboljševalnice.

Pred kratkim zvečer je bil na Glavnem trgu aretiran 16-letni deček Ivan Rogale iz Banjaloke pri Kočevju, ker je pobegnil pred dnevi z ljubljanske poboljševalnice. Pri zaslišanju na policiji je izjavil, da je pobegnil zaradi tega, ker je moral preveč delati, premalo pa je dobival jesti. Rekel je, da takega mučnega življenja ne more več prenašati. V Celje je prišel zato, ker se tu nahaja njegov oče, ki se peča s krošnjarenjem kakor večina Kočevarjev.

Dečka bodo vrnili v ljubljansko poboljševalnico.

Uljudno vabimo vsa okoliška društva in drugo občinstvo, da se bomo skupaj zabavali. Godba bo izvrstna.

Pozdravim vse čitatelje in Petra Zgaga.

Torej nasvidenje dne 15. junija ob 6. zvečer. Naročnik.

Barberton, Ohio.

Dramatično društvo "Slovenija" priredi dne 30. maja 1929 ob 7. zvečer igro "Andrej in njegov zločin". Igra je v treh dejanjih in je povzeta iz kmečkega življenja in nudi obilo zabave.

Članstvo in občinstvo je vabljeno, da se udeleži v polnem številu. To je zadnja igra pomladanske sezone.

Med dejanji nastopi peterospev pod vodstvom g. Andrey Bombača.

Po končani igri bo ples in zabava do 11.30. Igrala bo izvrstna godba vesele komade za stare in mlade. Vstopnina za odrasle 50c, otroci, kateri zavzamejo sedež 15 centov.

Za obilen poset se priporača in vabi Odbor.

Fairmont, City, Ill.

Cenjeni urednik: Zopet te želim malo nadlegovati, toda najprej moram poravnati naročnino ter ti prilagam ček za pet dolarjev.

Zadnjič sem bil ostal v mestu Raton, N. Mex. Tam je več naših rojakov, ki so vsi zelo gostoljubni in postrežljivi, posebno rojak Kršnik, ki ima v mestu čevljarno z električnim obratom. Mesto ni veliko, pa je lepo in tudi ceste ima uzorne. Zemlja okoli je pa preveč pešcena in potrebuje veliko dežja, katerega pa državi New Mexico zelo manjka.

V naselbini Morley, Colo., je premogovnik Santa Fe družbe, ki ni unijski, toda obratuje vsak dan. V njem je zaposlenih precej Slovencev. Zemlja je v tamošnji okolici ni za nič. Samo skalovje in veliki hribi.

Naprej proti Trinidad je še nekaj rovov, ki pa ne obratujejo in tudi Slovenci niso tam naseljeni, pač je pa dosti Italijanov, Mehikancev in zamorcev.

V mestu Trinidad ni niti tovarn, niti rovov. Rojaki odtam se vozijo v bližnje premogovnike. V Trinidad so dobri in usmiljeni ljudje. Ako pride človek brez denarja tja, mu ni treba pod mostom spati. Večina naših rojakov se je preselilo od tam v Illinois, oziroma v Detroit, Mich. V bližnji naselbini je nekaj naših rojakov, ki se pa nič dobro ne razumejo med seboj. Dva sta namreč stopila v skebske vrste ter delata sramoto. Baje sta že od leta 1913 vodnika skebov. Hvala vsem, posebno pa rojakinji Kenda.

Mesto Walsenburg dobro napreduje. Rojaki imajo različna društva. Rovi obratujejo po dva do tri dni v tednu. V mestu je nekaj naprednih in bogatih rojakov, kakor naprimer Bayuk, ki ima lepo trgovino z blagom in mesarijo. On kakortudi njegova soproga sta jako postrežljiva in zgovorna.

Odtam sem jo mahnil proti mestu Pueblu. Izven mesta imajo Slovenci lepe farme. Zemlja je rodovitna, samo namakati jo je treba. Rojakov je dosti v mestu, stanovanje je pa pri njih težko dobiti. Jaz in soproga sva stanovala pri rojakinji Snedec.

K sklepu pozdravim rojake Erlah, Babnick, Snedec in Boltežar.

Pozdrav vsem naročnikom Glasa Naroda! Steve Fabjan.

SLUŽBO OSKRBNIKA

se dobi v SLOVENSKEM DOMU (American Slovenian Auditorium) 253 Irving Ave., Brooklyn, N. Y. Dobra plača. — Za natančna pojasnila se vprasa pri **odbornikih.**
(3x 22—24)

PRODASE

grocerijska in delikatesna prodajalna za zmerno ceno na vogalu, zadej 4 sobe. Nizka najemnina za dolgo časa, fina sosedščina. — **1674 Blwd., Jersey City, N. J.**
(2x 24&25)

Peter Zgaga

Mož in žena ta kupovala hišo. Obema je ugajala, toda možu se je zdela predraga.

Žena ga je pa silila, naj kupi.

— Oh, ti ne veš, kako mi kuhinja ugaja — je rekla. — Tako praktične kuhinje nisem še nikdar videla. Kar sapo mi je vzelo, in beseda mi je zastala, ko sem stopila v kuhinjo.

— No, bom pa kupil, če je res tako, — je odvrnil mož.

*

Marsikatera ženska zato umre, ker se ženske prehitro starajo.

Danzadnem se dogajajo slučaji, da umre ženska, ki je bila na poročni dan pet let mlajša od svojega moža, po njeni smrti pa dolenejo, da je bila pet let starejša od njega.

*

Lahkomišljen rojak je takole modroval:

— O, hvala Bogu, z dolgovi pa nimam nobenih skrbi. Na stare dolgove je kaj lahko pozabiti. Z novimi dolgovi pa toliko počakam, da se postarajo in nato pozabim nanje.

*

Neki navdušen suhač pravi, da bi bilo mogoče prohibicijo na ta način uveljaviti, da bi bil vstak, ki bi se vprvič prekršil proti Volsteadovi postavi, obsojen na dosmrtno ječo.

Če bi se pa drugič pregrešil, naj bi bil pa s smrtjo kaznovan.

S tem je zagovornik prohibicije nehote priznal, da imajo butlegarji vštop tudi v jetnišnice in kaznilnice.

*

Neka ženska se hoče ločiti od svojega moža, češ, da ni več trezen, odkar je bila uveljavljena prohibicija.

Ljubeznjiva ženica pozablja dejstvo, da sta ljubezen in zakon v gotovih ozirih pijanosti podobna.

Nekateri se kmalu iztreznijo, nekateri pozneje, nekateri pa sploh nikoli.

*

Republikanci v Gary, Ind., hočejo izvoliti za župana R. O. Johnsona.

Tistega Johnsona, ki je sedel petnajst mesecev v Atlanti zastran kršenja Volsteadove postave.

*

S slamniki sem prav zadovoljen, najlepša hvala, za letos jih je dovolj.

Najlepšega sem dobil iz tovarne, kjer je Mrs. Frances Merčun forelady.

Ni čuda, nad osemdeset Slovenk je tam zaposlenih. Najbrž so ga napravile z združenimi močmi, kajti ena sama bi ne mogla vdahniti vam toliko popolnosti in lepote.

Toda kot sem rekel, slamnikov mam zaenkrat dovolj, če ne bom prisiljen štor odpreti in se pridružiti slavnemu slamnikarskemu cehu.

Preskrbljen sem z vsem, hvala Bogu, manjka mi kvečjem le še milijon dolarjev.

Ker pa vem, da jih marsikomu manjka, sem kljub temu srečen in zadovoljen.

*

Žena je rekla vsa preplašena svojemu možu:

— Ti, moja plesna obleka je izginila. Brez sledu, nikjer je ne morem najti.

Mož je zamrmral: — Poglej, morda jo imaš na sebi.

*

Možak, ki je imel jako hudo ženo, je nevarno zbolel. Več dni je fantaziral, kričal in jokal, da so bili zdravniki že v resnih skrbeh.

Proti večeru četrtega dne je vprašal zdravnik bolniško strežnico:

— No kako je? Ali se je zavedel? Ali je prišel k sebi?

— Zdi se mi, da bo allright!

— Po čem sodite?

— Ko je bila danes popoldne njegova žena tukaj, je zakričal nanjo: — Peberi se hudoba!

KRATKA DNEVNA ZGODBA

JURIJ GALIČ:

OLGIN ŠTAB

Stari polk ruske konjenice, ki je visoko dvigal svoj slavni prapor v krvavi bitki pri Borodinu in v ognju na poljanah Sere-Champenoisa.

Polk Olge, wuertemberske kraljice Olge Nikolajevne, katere v oporoki določeni dar — srebro za petdeset kompletnih jedilnih priborov, knjižnica, husarska uniforma in še mnogo drugih reči — je bil shranjen kot svetinja pod steklom v oficirskem klubu Olginega štaba.

A čez pol stoletja je postala šef polka druga Olga, lepa 17-letna kneginja. V belem s črno kožuhovino obrobljenem plašču, v lakastih škorenjčkih in dražestni kožuhovinasti čepici, zardevajoč v dekliški sramežljivosti je vodila husarski polk carične garde pred očetom, carjem Nikolajem II. na svečani paradi v Carskem selu.

Zlato z belo in svetlomodro barvo — kakor sneg ob jasnem solnčnem dnevu. A konji, eden kakor drugi, sami vranci z belimi zvezdami sredi čela.

Varšavska cesta se je vila proti jugu. Na levi strani njive in travniki litovske ravnine, na desni nizke, stare, v tla pogreznjene lesene bajte.

Pozimi je pokrivala vse bela snežna odeja. Bela tišina je glasnik tožnosti. Še večja otožnost obhaja človeka v temnih jesenskih večerih, ko piha veter po praznih poljanah in poje staro litovsko pesem. A veter žvižga v teh krajih noč in dan in grize lica kakor najhujši mraz.

Trideset kilometrov od železnice na eno stran, šestdeset na drugo. Samo husarji v rdečih hlačah in konjske glave. Nobene hrane za razum, če odštejemo partijo winta ali pokera.

Dolgočasen sedež štaba.

Husarji so stali na pragu Nemčije. In tako so prvi dan vojne po mobilizacijskem načrtu zasedli Eidkunnen. V ta namen so bile vedno pripravljene tri oficirske patrulje. A blagajnik je imel spravljene tri vrečice, v vsaki po tisoč zlatih mark za vsako patruljo.

Meja je bila čisto blizu, za rečico Šešupo. V klubu so čitali poročila o nemški armadi. Častniki so zatikali zastavice na zemljevid in merili s šestilom nemško ozemlje.

Čez dva dni so nameravali zasesti Koenigsberg — stari slovanski Kralovec.

Kdo bi mislil, da se mu bodo čez nekaj let husarji res približali na razdaljo topovskega strela?

Poveljnik polka baron Kridener, je bil visok, suh mož plešaste glave, orlovskega nosu in svetlomodrih oči. Od pamtiveka, ko so še imeli vitezi oprode, je bil njegov znameniti grb — trije srebrni jastrebi na škrlatnem ščitu — vpisani v rodopisno knjigo Kurlandije.

Baron je bil star vojščak, sedeč neprestano v jahalnicah ali skladiščih. Oženjen je bil z bogato plemkinjo, tiho, bolehno ženo, otrok ni imel in ostal je pri vojakih iz navade.

Baron je celo pomišljal na brigadnega generala in bil bi postal, da se ni odigrala tragedija, ki ga je za vedno črtala iz kandidatnega seznama. Zgodilo se je nekaj let pred vojno, neke tihe, tople poletne noči, ki so zažarele zvezde nad Olginim štabom.

Začelo se je s tem, da je prihitel polkovnikov sluga Dobrovolski krepak husar z dolgo črno brado, ves prestrašen v stražnico, kjer je spravil na noge vse. Husarji so vsak dan pričakovali "žolto nevarnost", groznega poveljnika armadnega zbora generala Pavla Karloviča von Rennenkampfa.

— Sedlati! — so kričali bradati stražmojstri z zlatimi aleksandrovskimi kolajnami pod vratom.

— Tir-lir-lir-li! — se je razlegala trompeta.

Husarji so gonili iz staj iskre vrance, zapregali so municijske dvokolice in pohodne kuhinje. Oficirji so hiteli v pohodnih uniformah k svojim eskadronom.

— Vse kaže, da se nam obeta nočni pohod od Wilkowiške, da udarimo zgodaj zjutraj na železnico. Potem obed s trobači in pijančevanje v ulanskem polku. Bo nekaj mrtvih teles, o tem ni dvoma. Ulani se spoznajo na take reči.

Tako misli so rojile po glavi pobočniku Koki Ponomarevu ko je hitel k polkovniku po instrukcije. Pred vrati si je popravil uniformo in ko se je prepričal, da je vse v redu je pritisnil na kljuko in odprl vrata.

A čez nekaj minut je dirjal ves bled in prestrašen na trg, kjer so bili eskadroni že pripravljeni na polkovnikov prihod. Pobočnik je mahal z desnico po zraku in kričal:

— Polkovnika so ubi-li!

Štabni ritmojster Sultan-Girej, ki je planil prvi v polkovnikovo spalnico, je stopil ne nekaj mehkega in bil bi kmalu padel. Hitro je prižgal električno svetilko.

Po vrsti so prihajali častniki. Stene, tla in strop vse je bilo poškropljeno s krvjo. Pri postelji na okrvavljenih rjuhah je ležal in stokal polkovnik z odsekanim nosom in globoko rano čez ves obraz.

— Rešite me!... Rešite me!

Dva vojaška zdravnika sta mu izpirala in obvezovala rane. Sluga Dobrovolski mu je vlival iz srebrnega čajnika vodo v razsekana usta.

Baron je bil še pri zavesti. Neprestano je klical slugo, govoril je o nekih zločincih in prosil je, naj brzojavijo njegovi ženi. Na nočni omarici je ležal nabasan browning, na katerem so se poznali odtisti okravljenih prstov.

Baron je kmalu izkrvavel in umrl. Kdo ga je umoril?

Stara gospodinja, ki je spala v sosedni sobi se je takoj po prvih klicih na pomoč zaklenila. Drhteč od strahu je potrdila baronove besede o roparskem napadu.

Toda to ni bilo verjetno. Poleg umora je bil izvršen tudi rop. Izginila je ura, zlata doza in prstan z rodbinskim grbom.

Kdo ve, kam bi bila krenila preiskava, da se ritmojster Nerenovski ni začel zanimati za dve okolnosti. Okno je bilo razbito od znotraj in sluga je bil v novi srajci, ki jo je bil prav kar oblekel.

Dobrovolskega so aretirali. Spočetka je tajil, ko so pa zjutraj našli na vrtu zakopano uro, zlato dozo prstan in okrvavljeno srajco, se je udal. "Jaz sem ubil polkovnika! Mučil me je, hudič."

Sluga je povedal vse odkrito. kot motiv zločina je označil baronovo ravnanje z njim. Pretepal ga ni, včasi mu je dajal napitnino in na svoj način ga je imel celo rad. Toda za vsak prašek na golenici, za drobtinico na prtu ga je poklical k sebi in vprašal: — "Dobrovoljski, kaj je tole?" In sunil ga je s pestjo v nos. To se je dogajalo dan za dnem. Sluga je opetovano lepo prosil naj ga pošlje v eskadron, toda polkovnik o tem ni hotel ničesar slišati. Častniki so potrdili vse, kar je Dobrovolski izpovedal. Poveljnikova pedantičnost je bila kriva, da je sluga pobesnel. Spečega je razsekal na postelji z njegovo lastno sabljo.

Vojaška disciplina je kruta in ne pozna usmiljenja. Vojno sodišče se ni moglo ozirati na olajševalne okolnosti. Morilec je bil obsojen na smrt.

Obsodbo je poslušal mirno. Samo malo so se zganili črni brki pod nosom. Vdova ubitega se je obrnila na samega carja s prošnjo naj Dobrovolskega pomilosti. Toda prošnjo so zadržali, boječ se, da bi je car ne uslišal.

Čez teden dni so vpričo polka in eskadrona smolenskih ulancev Dobrovolskega ustrelili.

In v temnih jesenskih nočeh, ko je veter žvižgal nad poljem in pel staro litovsko pesem, so husarji v sanjah še dolgo videli senco ustreljenega tovariša.

VABILO NA VESELICO.

SLOVENSKI DOM, Inc., priredi na dan 1. junija svojo veselico, na katero ujudno vabi vse Slovence in Slovenke od tukaj in iz okolice, da se jo kolikor mogoče v polnem številu udeleže. Začetek ob 8. uri zvečer. Igra slovenski orkester.

Vstopnina za moške **50 centov**, za ženske pa **25c**

Za dobro postrežbo bo preskrbljeno.

Za obilen poset se priporoča odbor.

Frank Masle, tajnik..

(2x 22&24)

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V AMERIKI.

SPI MIRNO KOT OTROK

"Odkar jemljem Trinerjevo grenko vino, spim kot otrok, in povrnil se mi je tudi tek do jedi. Vesel. me ga priporočati."

Wm. LIEWERT.
Buffalo, N. Y.

Kakšen je vaš tek do jedi?

Izguba teka do jedi je prvo znamenje nevarnosti. Je ni bolj važne stvari za vaše zdravje, kot je dober tek do jedi in močan želodec. Pri prvem pojavu bolezni, glavobola, nemirnega spanja in utrujenosti, obrnite svojo pažnjo želodcu. Gotovo je vaše drobovje zabasano.

Za izboljšanje teka do jedi, odprave zapeke in okrepitev prebave, ni nobena druga tonika tako priljubljena, kot je slovito Trinerjevo grenko vino. V tisočih domovih imajo steklenico tega sredstva vedno pri roki.

Ena jedilna žlica te okusne sestavine kalifornijskega vina, cascare in drugih zelišč, užita pol ure pred vsako jedjo, je najbolj znana zaščita proti želodčnim neredom. Celo škrobna jedila se s pomočjo te sestavine hitro prebavijo. Kupite še danes eno steklenico in pazite na uspeh. Pri vseh lekarnarjih, $1.25.

TRINER'S BITTER WINE

Poskus steklenica prosto

Pišite na Jos. Triner Company, 1333 So. Ashland Ave, Chicago, Ill., za brezplačni vzorec.

Ime ....

Naslov ....

Mesto.............. Država..........

'Car Mihael' obsojen na smrt in ustreljen,

Rusijo so zopet začeli vznemirjati razni samozvanci, ki se izdajajo za člane carske rodbine ali celo za carja samega. V mnogih krajih sovjetske Rusije se pojavljajo pustolovci, ki trdijo, da so posdani od boga, da obračunajo s sovjetsko vlado in napravijo v matuški Rusiji red. Zgodovina se ponavlja, kar velja posebno za samozvance v Rusiji, ki so nastopali vedno, kadar je preživljala matuška Rusija težke čase in kadar si je začelo ljudstvo prilaščati pravico poseči v državno upravo.

Težko je reči, ali so samozvanci posledica propagande tajnih monarhističnih organizacij ali pa izraz elementarnega pokreta med ruskim ljudstvom, ki je nezadovoljno s komunističnim režimom. Bolj verjetna je druga domneva. Nedvomno pa vzbujajo samozvanci v vrstah boljševiških prvakov strah pred bodočnostjo.

Največ prahu je dvignila zadnje čase tajna organizacija, ki jo je vodil "car Mihael". Harkovska državna politična uprava (zloglasna črezvičajka) je tajno organizacijo odkrila in ugotovila, da je samozvanec, ki se izdaja za carja Mihaila, neki Nikita Žmurčuk. Zanimivo je, da se je Žmurčuk s pomočjo kmetov nad dve leti skrival in da so se pojavile v mnogih ukrajinskih vaseh organizacije, ki so dozdnevnega carja Mihaila gmotno in moralno podpirale. Vršili so se celo kongresi tajnih monarhističnih organizacij. V nekem kraju so našli agenti črezvičajke 6 m pod zemljo izkopano jamo, v kateri so se zbirali privrženci carja Mihaila, ki so imeli v jami tudi skladišče orožja in živil. Agenti črezvičajke so morali nastopiti proti tajni monarhistični organizaciji z orožjem in na obeh straneh so padle žrtve. Aretiranih je bilo 31 monarhistov, med njimi tudi Žmurčuk.

Te dni se je vršil pred revolucijonarnim sodiščem v Umani proces proti carju Mihailu in njegovim privržencem. Zasliševanje prič je trajalo štiri dni. Preiskava je dognala, da je bila samozvančeva propaganda zelo intenzivna. Širile so se celo fotografije, na katerih je bil Žmurek fotografiran v krogu carske rodbine s krono na glavi in v krasnem plašču. Prebivalstvo vasi, na katere je car Mihail že imel vpliv, ga je podpiralo tudi gmotno. V njegovo blagajno je oddajalo prostovoljno živila, orožje in denar. Kmetje so samozvancu prostovoljno plačevali davke. Med ljudstvom je bila razširjena vest, da pride kmalu do protikomunistične vstaje in da se pripravlja za komuniste bartolomejska noč.

Državni pravdnik Morozov je karakteriziral v svojem govoru Žmurčuka kot tipičnega protirevolucijonarja in zahteval je zanj smrtno kazen. Samozvančeve privržence je razdelil v več skupin in naglašal, da so med njimi tudi nezavedni kmetje, ki so prišli pred sodišče, ne da bi se zavedali, kaj so zakrivili.

Razprava je končala tragično za "carja Mihaila", in njegove najožje sotrudnike.

Žmurčuk, brata Zakrevski in Kopka so bili obsojeni na smrt in smrtna obsodba je bila takoj izvršena. Od ostalih 27 otožencev je bilo 25 obsojenih na večletno ječo, dva sta bila pa oproščena.

40 DNI ŽIV POKOPAN

Med najslavnejše fakirje spada nedvomno Harid, o katerem piše Schönberg. Njegovo pripovedovanje potrjuje očividec general Ventura. Bilo je v Amritsadu, piše Schönberg, ko je prišel 40-letni fakir Harid k Runjit Singhu, češ, da se da na zahtevo živ zakopati in da ostane v grobu 40 dni. Runjit Singh je pristal na njegov predlog in je dal zgraditi med svojo poletno rezidenco in amritsarsko trdnjavo hišo, ki je imela samo en vhod. Hiša je bila zidana zelo solidno. Fakir si je izgovoril 20 dni za priprave na 40-dnevno smrtno spanje in ves ta čas ga je Runjit nadziral. Fakir je pil skozi 20 dni samo mleko in vzel toliko odvajalnih sredstev, da si je temeljito izpraznil želodec in čreva. Ko je prišel, da se da živ pokopati, so bili zbrani vsi dvorni dostojanstveniki.

Fakir si je najprej z voskom zamazal vse odprtine razen ust. Nato je začel globoko dihati in ko je imel v sebi dovolj zraka, je zatisnil oči in se zgrudil kakor mrtve. Kazal je vse znake mrliča. Položili so ga v krsto, zapečatili pokrov in spustili krsto v grob. Na krsto so položili debele deske, zasuli grob s prstjo in nasuli nanj pšenice in rži. Končno so hišna vrata zaklenili na dve ključavnici, en ključ je spravil čuvar zaklada, drugega pa general Ventura. Vsakih osem dni so v navzočnosti Runjit-Sigha grob pregledali.

Nastopil je 40. dan. Odprli so grob in krsto ter našli fakirja v isti legi, kakor so ga bili pokopali. Fakirjev sluga je začel svojega gospodarja oživljati. Napravil je nekak obliž in ga položil fakirju na glavo, ki je bila še vedno topla, kakor na dan pogreba. Slednjič je začel sluga fakirju masirati ude in odstranil je vosek, s katerim je imel zamašene odprtine. Fakir je odprl oči in oživel.

GENERAL SARRAIL IN NEMŠKI KRONPRINC

O nedavno umrlem francoskem generalu Sarrailu, poveljniku na solunski fronti, priobčujejo francoski listi zanimivo zgodbo. Bilo je 1. januarja 1915, ko je bil vrhovni poveljnik obleganega Verduna. Tega dne se je pojavil neki nemški stotnik v družbi vojaka, ki je nosil belo zastavico, pri francoskih sprednjih stražah in oddal poveljujočemu častniku list, v katerem je nemški general v. Guendell prosil, naj bi stotnika spustili nazaj, ko odda pismo, ki ga pošilja nemški kronprinc generalu Sarrailu. To pismo je bilo prav za prav fotografija nemškega prestolonaslednika v precej narejeni marcijalni pozi, z lastnoročnim podpisom in naslednjimi vrsticami:

"Gospod general!

Želim svojemu viteškemu nasprotniku srečno novo leto. — Viljem, prestolonaslednik".

Stotnika so spustili nazaj, — s praznimi rokami. Ko je prebral francoski general navedene vrstice, je dejal nakratko: "Odgovora ne bo!" Tako pripovedujejo francoski listi.

ŠTEVILO KOMUNISTOV V RUSIJI.

Ruski novinar Talin priobčuje v pariških "Poslednjih Novostih" zanimivo primerjavo števila komunistov v sovjetski Rusiji s številom prebivalstva. Po ljudskem štetju iz leta 1926 je štela Rusija 48,013,000 prebivalcev. Po štetju komunistov leta 1927 je znašalo njihovo število 1,064,282 tako, da odpade na vsakih 10,000 prebivalcev 72 komunistov, kar znaša v odstotkih 0.72. Razmerje med komunisti in prebivalstvom je pa v mestih drugačno nego v vaseh. V mestih znaša število komunistov 3.19%, na kmetih pa samo 0.26%.

V ruskih mestih so komunisti dvakrat močnejši nego na kmetih. Največ komunistov je v Leningradu in sicer 5.11%, dočim jih je v Moskvi 4.66%.

Število komunistov v pojedinih krajih ni enakomerno in je znatno odvisno od kuturne stopnje prebivalstva. V manj kulturnih krajih je več komunistov. Izvzeti sta samo mesti Leningrad in Moskva. Tako je na pr. v Azerbejdžanu, kjer je 88.4% nepismenih, 1.17% komunistov, v Gruziji 1.06%, na Ukrajini, ki ima največ nepismenih, pa 1.51%.

V celi Rusiji je bilo leta 1926 okrog 200,000 podeželskih komunistov. Vasi so našteli v istem letu 308,000. Če torej razdelimo vse komuniste tako, da pride na vsako vas eden, ostane še vedno 108 tisoč vasi brez vsakega komunista.

Izlet pod osebnim vodstvom

Ako niste še določili dneva odhoda na obisk sorodnikov v starem kraju, se odločite za

26. JULIJA, 1929

s parnikom

"ILE DE FRANCE"

francoske družbe. Ta je splošno poznan radi komodnosti, hitrosti ter uljudnosti in postrežbe.

Izlet bo vodil zopet osebno naš uradnik —

Mr. JOHN KREČIČ

Njegove izkušnje pri našem potniškem oddelku Vam jamčijo za udobnost in brezskrbno potovanje.

Za ta izlet pričakujemo velikega števila potnikov. Priporočamo torej vsakemu, da se čim prej oglasi in si tako zagotovi dober prostor.

Glede nabave potnih listov, vizejev, permitov itd. pišite na domačo

Sakser State Bank

82 Cortlandt Street **New York, N. Y.**

BEDUINSKA DRŽAVA DOBILA PARLAMENT

Začetkom aprila se je končno sestal zakonodajni svet Zajordana, to je neke vrste parlament, v katerem je 16 izvoljenih poslancev, 6 jih je pa imenuje vlada, 19 poslancev je pismenih, 3 so pa nepismeni. S sklicanjem tega parlamenta je stopila v veljavo pogodba, s katero priznava Anglija dedno monarhijo Zajordan. Nacijonalisti so pa sklicali protestni shod, na katerem so odklonili angleško-zajordansko pogodbo in novo ustavo Zajordana ter sklenili protestirati pri Ligi narodov proti nezakonitim parlamentarnim volitvam. Nacijonalisti trdijo, da je Anglija organizirala vpade Vahabitov na Zajordansko ozemlje.

Zajordan je ozemlje med Jordanom in Arabsko pustinjo. Na severu tvori mejo reka Jermuk, kjer se sedaj gradi velika jordanske elektrarna, na jugu sega Zajordan do Arabskega zaliva proti Rdečemu morju in vahabske kraljevine Hedžas. Cela država meri 50,000 km in od teh je 30,000 nerodovitne, zapuščene zemlje. Prebivalcev šteje država 250,000, večinoma Beduinov. Glavno mesto Aman šteje okrog 20,000, pretežno krščansko mesto Es Salt pa 12 tisoč prebivalcev. Razen teh dveh mest v Zajordanu ni mesta, ki bi imelo nad 500 prebivalcev.

Zajordan, določen prvotno za židovsko kolonizacijo, je bil leta 1920 administrativno tehnično ločen od Palestine, ko se je pojavil na zajordanskem ozemlju emir Abdullah in izjavil, da hoče navaliti s svojo vojsko na Damask. Angleži so mu hoteli zamašiti usta ali pa so mu mislili storiti uslugo Franciji in zato so mu poverili začasno upravo te beduinske države. Ker pa prebivalstvo z njim ni bilo zadovoljno in je bila nevarnost, da pride do prevrata, je Anglija leta 1925 sklenila z njim pogodba in mu definitivno izročila upravo Zajordana. Država je spojena na vzhodu preko pustinje z Irakom, kjer vlada Abdullahov brat Faisai. S pogodbo je bil ustanovljen zajordanski parlament, ki ima pravico kontrolirati kralja. V sporih med kraljem in parlamentom odločuje Anglija.

RAD BI IZVEDEL za naslov od bratov FRANK in MIKE JAKSETIČ, doma pri Ilirski Bistrici. Pred leti sta bila v Pennsylvaniji. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za nju naslov, da ga mi naznani, ali pa naj se sama zglasita; poročati imam nekaj važnega. — **Tomo Jaksetič, 1243 East 61 St., Cleveland, Ohio.** (3x 23—25)

Kako se potuje v stari kraj in nazaj v Ameriko.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj, je potrebno, da je poučen o potnih listih, prtljagi in drugih stvareh. Vsled naše dolgoletne izkušnje Vam mi zamoremo dati najboljša pojasnila in priporočamo, vedno le prvovrstne brzoparnike.

Tudi nedržavljani samorejo potovati v stari kraj, toda preskrbeti si morajo dovoljenje ali permit iz Washingtona, bodisi za eno leto ali 6 mesecev in se mora delati prošnjo vsaj en mesec pred odpotovanjem in to naravnost v Washington, D. C., na generalnega naselniškega komisarja.

Glasom odredbe, ki je stopila v veljavo 31. julija 1926 se nikomur več ne pošlje permit po pošti, ampak ga mora iti iskat vsak prosilec osebno, bodisi v najbližji naselniški urad ali pa ga dobi v New Yorku pred odpotovanjem, kakor kdo v prošnji zaprosi. Kdor potuje ven brez dovoljenja, potuje na svojo lastno odgovornost.

KAKO DOBITI SVOJCE IZ STAREGA KRAJA

Od prvega julija je v veljavi nova ameriška priseljeniška postava. Glasom te postave samorejo ameriški državljani dobiti svoje žene in neporočene otroke izpod 21. leta ter ameriške državljanke svoje može s katerimi so bile pred 1. junijem 1928. leta poročene, izven kvote.

Jugoslovanska kvota znaša še vedno 671 priseljencev letno. Do polovice te kvote so upravičeni starši ameriških državljanov, možje ameriških državljank, ki so se pa 1. junija 1928. leta poročili in poljedelci, oziroma žene in neporočeni otroci izpod 21. leta onih nedržavljanov, ki so bili postavno pripuščeni v to deželo za stalno bivanje tu. Vsi ti imajo prednost v kvoti, od ostalih sorodnikov, kakor: bratov, sester, nečakov, nečakinj itd., ki spadajo v kvoto brez vsake prednosti v isti, pa se ni sprejema nikakih prošenj za ameriška vizeja.

SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street

Rdeče rože.

ROMAN.

Za Glas Naroda priredil G. P.

38 (Nadaljevanje.)

Na potovanju sta našla dobro družbo, kateri sta se bolj pridružila kot delajo to ponavadi novo-poročenci. Dosti lepega ter novega sta videla in vsled tega ni manjkalo razvedrila, da odvrne njih moreče misli.

Na ta način je hitro poteklo par tednov in nastopila sta potovanje proti domu, ne da bi prišla bližje drug drugemu kot poprej.

Dne 12. avgusta naj bi prišla Josta na slovesen način na grad Namberg.

Rajner se je že pred svojim odpotovanjem dogovoril s Heilmanom o vsem. Iz lastnega nagona je storil slednji vse, da se na skrajno slovesen način proslavi vhod nove gospodinje. Grad je bil vsled tega slovesno okrašen od znotraj in zunaj in tudi cela pot skozi park v grad. Pri vratih parka je bil postavljen slovesen mlaj.

Šolski otroci iz vasi, kmetje ter vsi podložni so tvorili na prostoru pred gradom špalir v svoji najboljši nedeljski obleki. Ura prihoda je napočila.

Pred gradom je stal Heilman s svojimi pri uradniki. Pred njim je ceptala, boječa ter razburjena, njegova lepa, plavolasa hčerka. ki je komaj dorasla v devico. Nosila je belo obleko z modro šerpo ter z vencem cvetk na svojih laseh. V rokah je držala velik šopek cvetk. Tega naj bi izročila mladi gospodinji s primernim pozdravom. Neprestano je ponavljaila deklica pesen ter vzdihnila sempatam nervozno, vsled česar jo je oče večkrat posvaril:

— Le mirno kri, Marjetica, vse bo dobro izpadlo.

Tedaj pa se je pokazala pri odprtem portalu ponosna, kraljevska postava, v dolgi, beli obleki ter brez vsakega nakita, — grofica Gerlinda. Tudi ona je nosila cvetke v rokah, dragocene rože vseh možnih barv. Tekom odsotnosti Rajnerja je prihajala vsaki dan v grad, se mudila dolgo časa v knjižnici ter je tudi, kot dosedaj, zavživala svoje obede v gradu. Tudi danes je prišla, da pozdravi mladi par.

Par minut po njenem prihodu se je pripeljala kočija, v kateri sta sedela oba novoporočenca. Veselo, jasno solnce je sijalo ter osvetljevala prihod mlade gospodinje in od vseh strani so ji nazdravljali ljudje. Gerlinda je stisnila skupaj ustnici, — kajti pred osmimi leti ji niso nazdravljali na tak način.

Prva oseba, katero je zapazila Josta na pragu svojega novega doma, je bila Gerlinda. Kot pri prvem srečanju se je Josta stresla tudi sedaj.

Takoj pa je poletel vesel smehljaj preko lica grofice in Gerlinda ji je izročila šopek cvetk. Nato je stopila naprej hčerka administratorja ter izrekla svoje rimano voščilo. Na koncu je pozvala vse navzoče, naj vzkliknejo pozdrav za grofico Namberg.

Zahtevani pozdrav je prišel z velikim truščem. Heilman je imel preje generalno preizkušnjo in vse je izpadlo kot pričakovano.

Rajner se je dvignil v vozu ter se zahvalil svojim ljudem prisrčno, takisto v imenu svoje mlade žene, ki je prijazno pozdravljala na vse strani. Na koncu je obljubil grof svojim ljudem poseben praznik, ki naj bi se vršil, kakor hitro bi bila letina pospravljena.

Ta obljuba je bila sprejeta z velikanskim odobravanjem.

Nato je skočil Rajner iz voza ter dvignil ven svojo mlado ženo, da jo odvede v svoj grad.

Na pragu je pozdravila grofica Gerlinda mladi par.

— Vesela ter srečna sem, da sta se vrnila domov. Tako samotno in tiho je bilo zame v teh tednih in jaz sem tako predrzna, da vaju prosim, da mi dovolita majhen prostorček v vajinem srcu in v vajinem domu, da se bom lahko solnčila v vaši sreči, — je rekla, globoko ginjena, dočim je vzela Josto v svoji roki, kot da jo je željno pričakovala.

Mlada žena pa je lahko odvrnila par prijaznih besed z velikim premaganjem. Bilo ji je pri srcu, kot da je padla v grofico Gerlindo temna senca na njen novi dom. Grof Rajner pa je pozdravil Gerlindo z veliko gorkoto ter prijaznostjo.

— Najina hiša bo vedno tvoja, Gerlinda, Čim pogosteje boš pri nas, tem bolj bova vesela. Jaz se veselim na ure kramljanja s teboj. Ali si se dobro vživela v hišo za vdove?

Gerlinda je napeto motrila obraza obeh. Videla pa ni v njih ničesar, česar se je bala. V svoji notranjosti je zavriskala od veselja. Rajner ni našel sreče ob strani Joste tekom tednov samotnega bivanja ž njo. Sdaj pa je bila ona tukaj, da pazi, da si bosta ostala oba človeka tuja v svojem srcu.

Ljudje so se nato razšli in služabniki so se vrnili na svoja mesta.

Gerlinda je odkorakala, kot samoposebi umevno, poleg mladega para, kot da je pripravljena, ne pustiti ga samega.

Tedaj pa je morala doživeti, da je nova gospodinja Namberga precej energično pričela z inicijativo.

— Jaz sem nekoliko trudna, draga Gerlinda, ter si želim počitka. Na poti sva od najbolj zgodnjega jutra. Oprosti naju za nekaj časa. Kakorhitro se bom ogledala v svojem novem kraljestvu, se bom sama oglasila v hiši za vdove. Nato pa nama boš storila veselje ter naju pogosto obiskala. Jaz se ti prisrčno zahvaljujem za tvoj sprejem. Na svidenje torej!

S temi besedami ji je podala roko. Grofica Gerlinda je bila odslovljena ter se ji je takoj pojasnilo, da bo uživala v bodoče le pravice gostoljubnosti v teh prostorih. Bila je za spoznanje bledejša, a je vendar ohranila svojo hladnost.

Grof Rajner je bil v bistvu vesel, da je Josta sedaj odslovila Gerlindo, vendar pa je bil nekoliko v zadregi, da se je zgodilo to na tako energičen način. Vsled tega je prijel roko Gerlinde, jo poljubil ter rekel prisrčno:

— Kakorhitro bomo v teku, se zopet vidimo. Midva se že veseliva na večerne ure kramljanja, kadar me ne bo zahteval nikak poseil. Na svidenje torej, draga Gerlinda!

Ta se je nasmehnila, kljub gnevu v svojem srcu.

— Na svidenje torej! Odpočij se dobro, mala žena, kajti ti si nekoliko bleda ter izmučena.

S temi besedami se je umaknila Gerlinda.

Grof Rajner je odvedel svojo ženo v njeno sobo. Prvo, kar je videla Josta tamkaj, je bil šopek rdečih rož, s katerimi je bila okrašena njena soba. Sladek vonj ji je prihajal nasproti. Globoko ga je vdihavala.

— Kdo je okrasil vse tukaj tako krasno, Rajner? — je vprašala.

— To se je zgodilo na moje povelje, Josta. Ali te nekoliko veseli vse to?

Lahna rdečica je stopila v njena lica.

(Dalje prihodnjič.)

POGLED V ZRCALO

Palme so šelestele v lahnem vetru. Stal sem ob balustradi in vdihaval nočni zrak.

V kazini je sedela na nizkem kanapeju ob zidu vitka dama, ki je napravljala vkljub temu, da je bila v ženski obleki, vtis moškega. Njeni lasje so bili izpremešani s sivino. Ostrižena je bila po najnovejši modi.

Sedela je nepremično na mestu, buljila predse in v njenem pogledu je bilo nekaj togega, da, kar strmega.

Najbrže spet žrtev igre! sem pomislil vstopivši in že hotel oditi v spoznanju, da itak ne morem pomagati. Morda je dama to zapazila. Dvignila je glavo in uprla vame svoje prekrasne oči.... Svoje plave. otroške oči.... Gledala me je, kakor bi prosila, naj ji pomorem.

Hotel sem že stopiti bliže — tedajci pa zagledam mladega moža, ki me je meril z ostrim, da živajočim pogledom.

Pomislil sem in se spombnil, da sem tega človeka že nekje videl. Mladi mož je položil prst na usta ter me z migom povabil, naj pridem za njim skozi vrata.

Žunaj sva si stisnila roke. Zelo me je iznenadilo, ko se mi je predstavil kot Julietta, genijalni ženski detektiv iz Pariza. Poznala sva se že delj časa, seznanila pa sva se pri neki priliki, ko sva razpravljala o zločinskih tipih. Odkar pa se je bila omožila z grofom Mainhabielom, je nisem več srečal. Česa je prav za prav iskala tu?

"Poslušajte gospod", mi je rekla. "Na vprašanja, ki jih poraja vaša radovednost, dobite odgovor drugič. Danes imam posla z drugimi zadevami. Ali vas morda zanima dama, ki sedi osamljena na kanapeju ob steni? Če vas zanima, prosim, da se ničemur ne čudite in tudi ničesar ne izdaste."

Pritrdil sem ji in kmalu nato sva stala v kazini.

Gospodična Julietta se je lahko priklonila pred elegantno damo v črni svili in me ji je predstavila. Rekel nisem niti besedice. Dama me je pogledala z začudenimi, velikimi očmi.

"Pojdimo vendar v restavracijo!" je čez čas predlagala Julietta. "Veselilo me bo, če hočeta biti moja gosta." In "gospod" Juliette je ponudil dami v črnem svojo roko....

V mali intimni dvorani je Julietta spretno uredila, da je morala dama v črnem sedeti tako, da se je videla v zrcalu. Vsaka črta na njenem licu se je zarisala na steklu.

Molčanje mi je bilo zelo neprijetno, govoriti pa nisem smel, ker sem bil dal besedo, da ne bom.

Kmalu sem opazil, da zasleduje Juliette vsako črtico na obrazu dame v črnini. Dama je postajala čedalje nervoznejša. Nenadoma je skočila pokoncu in skoro bolestno vzkliknila:

"Dovolite vendar, da sedem drugam, saj se ne morem venomer gledati v zrcalu!"

Uslužno se ji hotel odstopiti svoj prostor, toda Julietta mi je pomignila, naj ne storim tega.

"Madame," je Julietta s porogljivim glasom segla vmes, "taka lepotica so vendar ne sme sramovati svojega lica!"

"Pustite me, lepo vas prosim, pustite me pri miru! Zrcalo mi kaže strašno podobo in jaz ne prenesem tega."

Dama je postala še nervoznejša. Glas ji je nenadoma potemnel. Zdelo se je, da govori moški, ne ženska.

"Kaj vidite tam?" je zlobno, a nedolžno vprašala Julietta.

Dama v črnem se je zdrznila, kmalu pa se je njeno lice docela izpremenilo. Pogled ji je postal nekam zamaknjen.

"Hipnotizirana je!" mi je šepnila Julietta. In velela je dami, naj pove vse, kar se kaže njenim duševnim očem.

"Vidim majhno ribiško vas.... Zvečer.... Čolni se vračajo k bregu...."

"Kaj še? Dalje!"

"Krčma.... Ljudje sedijo pri vinu...."

"In kvartajo. Tudi jaz sem med njimi. Poleg mene sedi oče in mi preti, ker sem zaigral vso gotovino.... Oče me napade, jaz zgrabim nož in.... On pade, jaz pobegnem v Pariz....

....nastanim se v lepi razkošni palači. Zopet igram. In sleparim. Vsi izgubljajo, samo jaz dobivam.... Gostje prihajajo v spremstvu lepih deklet. Ko izgube vse do zadnjega, zastavljajo svoje spremljevalke. In potem prihajajo kupci suženj in odkupljajo dekleta. Za vsako dobim 10 ali 20 tisoč frankov. Dekleta kriče.... brcajo, se branijo ....Nič jim ne pomaga. — Vsako zvežejo in jo nesejo v voz. v vozu jo omamijo, potem pa hajdi na vlak in z železnico do pristanišča, kjer jih vkrcajo za vožnjo v južno Ameriko.... Vem, dobro vem, da je to kupčija, a nekdo, ki me je dobil v oblast po smrti mojega očeta, mi ne da svobode.... Ne morem nazaj in ne morem. Denarja imam kakor pečka, ime mi je grof Mainhabile. Seznanim se z dražestno deklico, z neko Juliette, hočem se z njo poročiti, zaroka je že sklenjena, in končno.... končno.... pravi moj spremljevalec, naj pretrgam vse zveze, ker je Julietta policijska vohunka...."

Lasje so se mi naježili od groze.

Julietta je potegnila iz žepa piščalko in zazvižgala.

Dama v črnem se je prebudila, osvestila se. Pomela si je oči in dejala:

"Oprostite, zdi se mi, da sem sanjala...."

Obdali so nas detektivi.

Julietta je izpregovorila:

"Grof Mainhabile, vaše pravo ime je Andre Ravel! V imenu zakona vas proglasim za aretiranega. Obtoženi ste trgovine z belimi sužnjami, goljufije v igri in očetomora...."

Andre Ravel — dama v črnem — je odrevenel. Detektivi so ga odvedli.

Julietta in jaz sva stopila v park. Palme so šelestele v lahni nočni sapici.

Prudential Bank

(Prej ZAKRAJSEK & CESARK)

PRIREDI SKUPNO POTOVANJE V STARI KRAJ

dne 22. JUNIJA 1929, na parniku

MAJESTIC

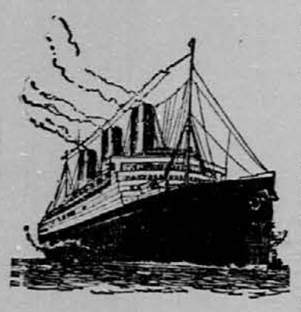

ki je največji osobni parnik na svetu. Potnike tega potovanja bo spremljal prav do Ljubljane znani rojak —

Mr. JOSEPH MIHELICH

iz Cleveland, Ohio, ki je že spremljal enako potovanje pred par leti na istem parniku, in torej pozna parnik in pot.

Ako torej hočete potovati na dobrem in velikem brzoparniku, v veseli in prijetni družbi ter pod izkušenim spremstvom, tedaj se pridružite temu skupnemu potovanju.

Za vsa nadaljna pojasnila se obrnite na

PRUDENTIAL BANK

622 NINTH AVENUE NEW YORK, N. Y.

ali pa na

WHITE STAR LINE

International Mercantile Marine Co.

No. 1 BROADWAY NEW YORK

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

RAZNE POVESTI in ROMANI:

Amerika, povsod dobro, doma najbolje	.65
Agitator (Kersnik) broš.	.80
Andrej Hofer	.50
Arsene Lupin	.60
Beneška vedeževalka	.35
Belgrajski biser	.35
Beli mecesen	.40
Bele noči (Dostojevski), trdo vez.	.75
Bele noči, mali junak	.60
Balkansko-Turška vojska	.80
Balkanska vojska, s slikami	.25
Berač s stopnjic pri sv. Roku	.50
Blagajna Velikega vojvode	.60
Boy, roman	.65
Burska vojska	.40
Bilke (Marija Kmetova)	.25
Beatin dnevnik	.60
Božični darovi	.35
Božja pot na Šmarno goro	.20
Božja pot na Bledu	.20
Boj in zmaga, povest	.80
Cankar: Bela Krizantema	.75
Grešnik Lenard, broš.	.70
Mimo življenja	.80
Cvetke	.25
Cesar Jožef II.	.30
Cvetina Borograjska	.50
Čarovnica	.35
Črni panter, trd. vez.	.80
broš.	.60
Čebelica	.25
Črtice iz življenja na kmetih	.35
Drobiz, salbi car in razne povesti — spisal Milčinski	.60
Darovana, zgodovinska povest	.50
Dekle Eliza	.40
Dalmatinske povesti	.35
Drama v zraku, roman	.40
Dolga roka	.50
Do Ohrida in Bitolja	.70
Deteljica	.60
Doli z orožjem	.50
Don Kišot iz La Manhe	.40
Dve sliki. — Njiva, Starka — (Meško)	.60
Devica Orleanska	.50
Duhovni boj	.50
Dedek je pravil; Marinka in škrateljčki	.40
Elizabeta	.35
Fabijola ali cerkev v Katakombah	.45
arovška ukharica	.80
Fran Saorn Trenk	.35
Filozofska zgodba	.60
Fra Diavolo	.50
Gozdovnik (2 zvezka)	1.20
Godčevski katekizem	.25
Gostilne v stari Ljubljani	.60
Grška Mytologija	1.—
Gusarji	.75
Hadži Murat (Tolstoj)	.60
Hektorjev meč	.75
Hči papeža, trdo vez.	1.—
Hudi časi, Blage duše, veseloigra	.75
Hiša v Strugi	.50
Hedvika	.35
Helena (Kmetova)	.40
Hudo Brezdno (II. zv.)	.35
Humoreske, Groteske in Satire, vezano	.80
broširano	.60
Izlet gospoda Broučka	1.20
Iz tajnosti prirode	.50
Iz modernega vseta, trdo vez.	1.60
Igračke, trdo vez.	1.—
broširano	.80
Igralec	.75
Jagnje	.30
Janko in Metka (za otroke)	.30
Jernač Zmagovač, Med plazovi	.50
Jutri (Strug) trd. v.	.75
broš.	.60
Jurčičevi spisi: Popolna izdaja vseh 10 zvezkov, lepo vezanih	10.—
Sosedov sin, broš.	.40
6. zvezek: Dr. Zober — Tugomer broširano	6.. .75
Kako sem se jaz likal (Alešovec) I. zvezek	.60
Kako sem se jaz likal (Alešovec) II. zv.	.60
Kako sem se jaz likal (Alešovec) III. zvezek	.60
Korejska brata, povest iz misijonov v Koreji	.30
Kmečki punt, trd. vez.	1.20
broš.	.90
Krvna osveta	.30
Kuhinja pri kraljici gosji nožici	.50
Kaj se je Markaru sanjalo	.25
Kazaki	.80
Kmetske povest, trda vez.	1.—
Kraljevič berač	.30
Križev pot, roman (Bar) trd. vez.	1.10
Križev pot patra Kupljenika	.70
Kaj se je izmislil dr. Oks	.45
Levstikovi zbrani sipsi	.90
1. zv. Pesmi — Ode in elegije — Sonetje — Romance, balade in legende — Tolmač (Levstik)	...70
2. zv. Otročje igre v pesencah — Različne poezije — Zabavljice in pušice — Jeza na Parnas, — Ljudski Gals — Kraljedvorski rokopis — Tolmač (Levstik)	.70
Trdo vezano	1.—
5. zv. Slika Levstika in njegove kritike in polemike	.70

Naročilom je priložiti denar, bodisi v gotovini, Money Order ali poštne znamke po 1 ali 2 centa. Če pošljete gotovino, rekomandirajte pismo.

Ne naročajte knjig, katerih ni v ceniku.

Knjige pošiljamo poštnine prosto

"GLAS NARODA"
82 Cortlandt Street
New York

Kretanje parnikov .. Shipping News

25. maja:
Minnetonka, Cherbourg
New York, Cherbourg, Hamburg
Leviathan, Cherbourg
Conte Grande, Napoli, Genova

29. maja:
Aquitania, Cherbourg
America, Cherbourg, Bremen

30. maja:
Cleveland, Cherbourg, Hamburg
Dresden, Cherbourg, Bremen

31. maja:
Ile de France, Havre (Izlet)
Statendam, Boulogne Sur Mer, Rotterdam
Augustus, Napoli, Genova

1. junija:
Majestic, Cherbourg
Belgenland, Cherbourg, Antwerpen
Deutschland, Cherbourg, Hamburg
Minnekahda, Boulogne sur Mer

3. junija:
Berlin, Cherbourg, Bremen

5. junija:
Berengaria, Cherbourg
President Harding, Cherbourg, Bremen

6. junija:
Muenchen, Boulogne sur Mer, Bremen.

7. junija:
Paris, Havre
Vulcania, Trst
Olympic, Cherbourg
Volendam, Boulogne sur Mer, Rotterdam
Minnewaska, Cherbourg
Arabic, Cherbourg, Antwerpen
Hamburg, Cherbourg, Bremen
Republic, Cherbourg, Bremen

10. junija:
Columbus, Cherbourg, Bremen

12. junija:
Mauretania, Cherbourg
Leviathan, Cherbourg

13. junija:
France, Havre
Luetzow, Bremen

14. junija:
Homeric, Cherbourg
Rotterdam, Boulogne sur Mer, Rotterdam
Minnesota, Boulogne sur Mer

15. junija:
Albert Ballin, Cherbourg, Hamburg
President Roosevelt, Cherbourg, Bremen
Conte Biancamano, Napoli, Genova

17. junija:
Resolute, Cherbourg, Hamburg

18. junija:
Karlsruhe, Boulogne sur Mer, Bremen

19. junija:
Ile de France, Havre
Aquitania, Cherbourg
George Washington, Cherbourg, Bremen

20. junija:
Stuttgart, Boulogne sur Mer, Bremen

21. junija:
Majestic, Cherbourg
Pennland, Cherbourg, Antwerpen
New Amsterdam, Boulogne sur Mer, Roterdam
Roma, Napoli, Genova

22. junija:
Minnetonka, Cherbourg
St. Louis, Cherbourg, Hamburg

25. junija:
Paris, Havre
Saturnia, Trst

26. junija:
Berengaria, Cherbourg
America, Cherbourg, Bremen

27. junija:
Olympic, Cherbourg
Dresden, Cherbourg, Bremen
Berlin, Cherbourg, Bremen

28. junija:
Presidente Wilson, Trst
Statendam, Boulogne sur Mer, Rotterdam

29. junija:
Belgenland, Cherbourg, Antwerpen
Mauretania, Cherbourg
New York, Cherbourg, Hamburg
Leviathan, Cherbourg
Conte Grande, Napoli, Genova
Minnekahda, Boulogne sur Mer.

1. julija:
France, Havre

2. julija:
Columbus, Cherbourg, Bremen
Ryndam, Boulogne sur Mer, Rotterdam

3. julija:
Homeric, Cherbourg
President Harding, Cherbourg, Bremen

4. julija:
Milwaukee, Cherbourg, Hamburg.
Muenchen, Boulogne sur Mer, Bremen

5. julija:
Ile de France, Havre
Veendam, Boulogne sur Mer, Rotterdam
Augustus, Napoli, Genova

6. julija:
Minnewaska, Cherbourg
Arabic, Cherbourg, Antwerpen
Deutschland, Cherbourg, Hamburg
Republic, Cherbourg, Bremen

9. julija:
Majestic, Cherbourg

10. julija:
Aquitania, Cherbourg

11. julija:
Cleveland, Cherbourg, Hamburg

12. julia:
Paris, Havre
Vulcania, Trst (Izlet)
Lapland, Cherbourg, Antwerpen
Volendam, Bouluogne sur Mer Rotterdam
Minnesota, Boulogne sur Mer

13. julija:
Hamburg, Cherbourg, Hamburg

16 julija:
Karlsruhe, Boulogne sur Mer, Bremen
Rotterdam, Boulogne sur Mer, Rotterdam

17. julija:
President Roosevelt, Cherbourg, Bremen

18. julija:
Stuttgart, Boulogne sur Mer, Bremen

19. julija:
France, Havre
Olympic, Cherbourg
Pennland, Cherbourg, Antwerpen

20. julija:
Minnetonka, Cherbourg
Albert Ballin, Cherbourg, Hamburg
Conte Biancamano, Napoli, Genova

23. julija:
Berlin, Cherbourg, Bremen

24. julija:
Mauretania, Cherbourg
George Washington, Cherbourg, Bremen

26. julija:
Ile de France, Havre (Glavni poletni izlet)
Homeric, Cherbourg
Bremen, Cherbourg, Bremen
New Amsterdam, Boulogne sur Mer
Roma, Napoli, Genova

27. julija:
Belgenland, Cherbourg, Antwerpen
St. Louis, Cherbourg, Hamburg
Leviathan, Cherbourg
Minnekahda, Boulogne sur Mer

31. julija:
Dresden, Cherbourg, Bremen
America, Cherbourg, Bremen

6 DNI PREKO OCEANA

Najkrajša in najbolj ugodna pot za potovanje na ogromnih parnikih:

Ile de France 31. maja; 19. jun.
(Ob polnoči)

Paris 7. junija; 25. junija.
(Ob polnoči)

France 13. jun.; 1. julija.
(6. zv.)

Najkrajša pot po železnici. Vsakdo je v posebni kabini z vsemi modernimi udobnosti. — Pijača in slavna francoska kuhinja. Izredno nizke cene.

Vprašajte kateregakoli pooblaščenega agenta ali

FRENCH LINE

19 STATE STREET
NEW YORK, N. Y.

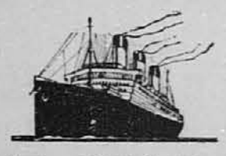

WHITE STAR LINE

VAM NUDI VOŽNJO V JUGOSLAVIJO

v udobnosti in brez skrbi.

Da, — časi so se izpremenili. Sedaj lahko potujete v staro domovino v udobnosti in brez skrbi, četudi niste milijonar. Treba je le, da se pridružite našemu

IZLETU V JUGOSLAVIJO

22. junija na S. S. MAJESTIC

največjem parniku sveta

in deležni boste najbolj prijetne vožnje

Mr. Josip Mihelic iz Cleveland, Ohio, bo vodil ta izlet. To se pravi, da bo spremljal potnike prav do Ljubljane in Zagreba.

Mr. Mihelic je že vodil podobne izlete tudi na Majestic ter pozna parnik in evropske železnice. Brigal se bo za važo udobnost ter prevzel nase vse skrbi. Vi mu boste sledili ter se veselili potovanja. Ali se vam nudi kaka boljša prilika za obisk stare domovine?

CENE ZA PLOVBO IN ŽELEZNICE:

III. razred iz New Yorka do Cherbourga	$102.50
III. razred Cherbourga do Ljubljane	$ 16.50
III. razred Cherbourga do Zagreba	$ 18.10
II. razred iz New Yorka do Cherbourga	$157.50
II. razred iz Cherbourga do Ljubljane	$ 26.29
II. razred iz Cherbourga do Zagreba	$ 29.37

Kupite vnaprej plačane listke za svoje prijatelje!

Za pojasnila vprašajte pri

PRUDENTIAL BANK
(Zakrajšek & Cesark)
455 W. 42nd Street New York, N. Y.

ali pri

WHITE STAR LINE

No. 1 Broadway · International Mercantile Marine Co. New York